

STANOVISKO VLÁDY

**k návrhu poslanců Jakuba Michálka, Ivana Bartoše, Jana Farského, Víta Rakušana
a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev
a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších
předpisů (sněmovní tisk č. 1088)**

Vláda na své schůzi dne 14. prosince 2020 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a zaujala k tomuto návrhu zákona **neutrální stanovisko**, přičemž současně upozorňuje na některé nedostatky navrhované právní úpravy, které doporučuje zohlednit v dalším legislativním procesu.

1. Vláda poukazuje na to, že k informování o činnosti, jednání a rozhodnutí vlády slouží primárně veřejně přístupná usnesení vlády, jimiž vláda realizuje svou působnost. Usnesení vlády a záznamy z jejího jednání jsou již v současné době dostupné na internetových stránkách Úřadu vlády České republiky. Členové vlády dále informují veřejnost o výsledcích jednání také prostřednictvím médií, a to formou pravidelných tiskových konferencí, tiskových zpráv nebo dalších forem komunikace.
2. Vláda má pochybnost, zda je navržená úprava opravdu nezbytná, pokud současný stav, kdy jsou zápisy, resp. záznamy z jednání schůze vlády upraveny Jednacím řádem vlády, nečiní v praxi žádné problémy. Vláda dále nesdílí obavu předkladatelů, že by nová vláda pravidla o pořizování zápisu z jednání schůze vlády kdykoliv měnila, neboť v praxi k zásadním změnám Jednacího řádu vlády již dlouhodobě nedochází.
3. Zakotvení úpravy pořizování zápisů z jednání schůze vlády do části třetí kompetenčního zákona nepovažuje vláda za systematické, neboť předmětná část kompetenčního zákona stanovuje zásady činnosti ústředních orgánů státní správy, ale vláda však nepředstavuje ústřední orgán státní správy.
4. Návrh zákona oproti stávající úpravě obsažené v Jednacím řádu vlády rozšiřuje povinnost jmenovitého hlasování na veškerá usnesení přijímaná vládou. V této souvislosti vláda upozorňuje, že podle čl. 76 Ústavy České republiky představuje vláda kolegiální orgán rozhodující ve sboru a že rozhodnutí takového orgánu působí vně jako rozhodnutí orgánu celého, a není tedy rozhodující, jak jeho jednotliví členové hlasovali. Lze proto považovat přinejmenším za sporné, zda je vhodné provádět jmenovité hlasování, resp. o tomto hlasování provádět záznam, v případě přijímání jakéhokoliv

usnesení vlády, a nikoliv, jako je tomu v současné době, pouze v případě rozhodování o nakládání s konkrétním majetkem státu, veřejné zakázce, koncesní smlouvě, dotaci nebo výdaji organizační složky státu. Zároveň vláda upozorňuje, že tato konstrukce odporuje obvyklému přístupu, podle něhož se neveřejně hlasuje přinejmenším o personálních otázkách. Uvedení všech členů vlády, kteří se účastnili hlasování o přijetí usnesení, spolu s údajem o jejich hlasování může navíc celý zápis učinit nepřehledným a jeho pořizování administrativně náročnějším.

5. V souvislosti s navrženým zveřejňováním zápisů z jednání schůze vlády není příhodné argumentovat analogií s územními samosprávnými celky, neboť zápisy ze schůzí jejich rad jsou zpřístupňovány pouze členům zastupitelstva, zveřejňovány však nejsou. To je odrazem skutečnosti, že schůze rad jsou, stejně jako schůze vlády, neveřejné. Podle názoru vlády by mohly dokonce vyvstat pochybnosti, zda není uvedení stručného shrnutí průběhu rozpravy v zápisu a jeho případné zveřejnění v rozporu s principem neveřejnosti jednání vlády jakožto vrcholného orgánu výkonné moci. Dále není namístě argumentovat analogií s územními samosprávnými celky v souvislosti s uváděním jmenovitého hlasování členů vlády do zápisu z jednání schůze vlády, neboť z příslušné úpravy neplyne požadavek, aby se v zápisech ze schůzí rad územních samosprávných celků uvádělo jmenovité hlasování členů rady.
6. Podle návrhu zákona by měl být pořízen zápis o projednávání všech bodů programu schůze vlády, tedy zřejmě i materiálů, které obsahují utajované informace. Vzhledem k tomu, že v případě každého projednaného bodu by mělo být rovněž pořízeno stručné shrnutí průběhu rozpravy, nelze podle názoru vlády vyloučit, že i sám zápis z jednání schůze vlády bude obsahovat údaje, které bude nutno klasifikovat jako utajované, díky čemuž by mohl být celý zápis klasifikován jako utajovaná informace. S takovou skutečností však navržená úprava nepočítá. Důsledkem je tak skutečnost, že by mohlo dojít k situaci, kdy nebude moci být zveřejněn zápis jako celek. Předkladateli navržené řešení ochrany utajovaných informací nelze podle názoru vlády v tomto ohledu považovat za dostačující a aplikovatelné.
7. Vláda také upozorňuje na problém, který by mohl vyplynout z povinnosti zveřejnit zápis z jednání schůze vlády způsobem umožňujícím dálkový přístup ve lhůtě 7 dnů ode dne konání schůze vlády, pokud by byly některým z členů vlády podány námitky proti zápisu a nebyly by v dané lhůtě vypořádány.
8. Vláda dále upozorňuje, že návrh zákona obsahuje terminologické a legislativně technické nedostatky a odchylky od ustálených pravidel vytváření novel právních předpisů.